

Voluntariatul și activitățile de voluntariat în Europa

Rezoluția Parlamentului European din 10 decembrie 2013 referitoare la voluntariat și activitățile de voluntariat în Europa (2013/2064(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere articolele 165, 166 și 214 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere definiția activității de voluntariat propusă de Organizația Internațională a Muncii (OIM) în Manualul privind măsurarea activității de voluntariat (2011) elaborat de aceasta,
- având în vedere Decizia nr. 2241/2004/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 de instituire a unui cadru comunitar unic pentru transparența calificărilor și competențelor (Europass),
- având în vedere Decizia nr. 1719/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 noiembrie 2006 de instituire a programului „Tineretul în acțiune” pentru perioada 2007-2013¹,
- având în vedere Decizia nr. 1720/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 noiembrie 2006 de stabilire a unui program de acțiune în domeniul învățării continue²,
- având în vedere Decizia nr. 1904/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire pentru perioada 2007-2013 a programului „Europa pentru cetățeni” pentru promovarea cetățeniei europene active³,
- având în vedere Decizia 2010/37/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2009 privind Anul European al Activităților de Voluntariat care Promovează Cetățenia Activă (2011)⁴,
- având în vedere Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 24 aprilie 2006, referitoare la recunoașterea valorii învățării non-formale și informale în domeniul tineretului european⁵,
- având în vedere Rezoluția Consiliului din 27 noiembrie 2007 privind activitatea de voluntariat a tinerilor (14427/1/2007),
- având în vedere Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 16 mai 2007, privind punerea în aplicare a unor obiective

¹ JO L 327, 24.11.2006, p. 30.

² JO L 327, 24.11.2006, p. 45.

³ JO L 378, 27.12.2006, p. 32.

⁴ JO L 17, 22.1.2010, p. 43.

⁵ JO C 168, 20.7.2006, p. 1.

comune pentru activitățile de voluntariat ale tinerilor¹,

- având în vedere Recomandarea Consiliului din 20 noiembrie 2008 privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană²,
- având în vedere Recomandarea 2006/961/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind mobilitatea transnațională în cadrul Comunității în vederea educației și formării profesionale: Carta Europeană a Calității pentru Mobilitate³,
- având în vedere Declarația sa din 10 martie 2011 privind crearea unor statute europene pentru societăți mutuale, asociații și fundații⁴,
- având în vedere Concluziile Consiliului din 3 octombrie 2011 privind rolul activităților de voluntariat în politica socială (14552/2011),
- având în vedere Concluziile Consiliului din 29 noiembrie 2011 privind rolul activităților de voluntariat în sport pentru promovarea cetățeniei active⁵,
- având în vedere Raportul Comisiei din 27 octombrie 2010 privind cetățenia UE în 2010, intitulat „Eliminarea obstacolelor din calea drepturilor cetățenilor UE” (COM(2010)0603),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 5 septembrie 2007 către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Promovarea participării depline a tinerilor în domeniul educației, al ocupării forței de muncă și în societate” (COM(2007)0498),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 27 aprilie 2009 către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „O strategie a UE pentru tineret: investiție și mobilizare – O metodă deschisă de coordonare reînnoită pentru abordarea provocărilor și oportunităților tineretului” (COM(2009)0200),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020: o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii” (COM(2010)02020),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 15 septembrie 2010 către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Tineretul în mișcare – O inițiativă de eliberare a potențialului tinerilor de a realiza o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în Uniunea Europeană” (COM(2010)0477),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 20 septembrie 2011 către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Politicile UE și voluntariatul: recunoașterea și promovarea activităților de

¹ JO C 241, 20.9.2008, p. 1.

² JO C 319, 13.12.2008, p. 8.

³ JO L 394, 30.12.2006, p. 5.

⁴ JO C 199 E, 7.7.2012, p. 187.

⁵ JO C 372, 20.12.2011, p. 24.

voluntariat transfrontaliere în UE” (COM(2011)0568),

- având în vedere Comunicarea Comisiei din 23 noiembrie 2011 privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a acțiunii „Erasmus pentru toți” – Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport (COM(2011)0788),
 - având în vedere Raportul Comisiei din 19 decembrie 2012 către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor cu privire la desfășurarea, rezultatele și evaluarea globală a Anului european al voluntariatului 2011 (COM(2012)0781),
 - având în vedere Avizul Comitetului Economic și Social European din 28 martie 2012 privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Politicile UE și voluntariatul: recunoașterea și promovarea activităților de voluntariat transfrontaliere în UE”¹,
 - având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 12 iunie 2012 referitoare la „Recunoașterea și promovarea activităților de voluntariat transfrontaliere în UE”²,
 - având în vedere Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale,
 - având în vedere raportul Comisiei privind desfășurarea, rezultatele și evaluarea globală a Anului european al voluntariatului (AEV2011),
 - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru cultură și educație (A7-0348/2013),
- A. întrucât AEV2011 a fost un succes, a avut obiective pertinente și a contribuit la sensibilizarea opiniei publice cu privire la acest subiect;
 - B. întrucât crearea unui mediu favorabil voluntariatului, care să devină astfel accesibil tuturor, este un proces de durată, în care trebuie să se implice toate părțile interesate;
 - C. întrucât voluntariatul este un aspect-cheie al cetățeniei active și al democrației, precum și al dezvoltării personale, întrucât valori europene cum sunt solidaritatea și nediscriminarea, și întrucât acesta contribuie, de asemenea, la dezvoltarea democrației participative și la promovarea drepturilor omului în cadrul și în afara Uniunii Europene;
 - D. întrucât voluntariatul ocupă un loc important în cadrul dezbaterii privind politicile publice;
 - E. întrucât implicarea în activități de voluntariat poate reprezenta un mijloc important de a dobândi aptitudinile necesare pe piața forței de muncă, precum și șansa de a ocupa poziții sociale importante în cadrul comunității;

¹ CESE 824/2012.

² JO C 332 E, 15.11.2013, p. 14.

- F. întrucât sportul depinde, în mare măsură, de voluntariat;
- G. întrucât voluntariatul este un factor esențial pentru emanciparea individuală și colectivă, pentru solidaritate și coeziunea socială;
- H. întrucât voluntariatul joacă un rol-cheie pentru crearea capitalului social și pentru dezvoltare, precum și pentru promovarea coeziunii economice și sociale, contribuind, astfel, la îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020;
- I. întrucât Concluziile Consiliului din octombrie 2011 privind rolul activităților de voluntariat în politica socială subliniază importanța acestora în ceea ce privește abordarea inegalităților de gen;
- J. întrucât barierele birocratice de la nivel național limitează în continuare oportunitățile de implicare în activități de voluntariat, care nu sunt încă recunoscute legal într-o măsură suficientă în unele state membre;
- K. întrucât, având în vedere existența unor tradiții și practici culturale diferite, există discrepanțe majore între statele membre în ceea ce privește legislația care se aplică voluntariatului, drepturile voluntarilor și modalitățile de organizare a acestor activități;
- L. întrucât criza economică gravă, măsurile de austeritate și presiunea fiscală pun în pericol stabilitatea financiară a numeroase ONG-uri, organisme din domeniul sportului și asociații de voluntari, care însă continuă să facă tot posibilul pentru a consolida incluziunea și bunăstarea socială în aceste vremuri dificile;
- M. întrucât, pentru a nu se pierde reușitele AEV2011, o politică europeană în materie de voluntariat – care este în prezent abordată în mod dispartat la nivelul UE, răspunderea fiind împărțită între mai multe servicii – trebuie să fie structurată și coordonată într-o manieră adecvată,
 1. constată cifrele furnizate pentru campania de comunicare AEV2011 în anexele la raportul Comisiei și își exprimă regretul cu privire la faptul că s-au obținut rezultate modeste din cauza lipsei resurselor financiare;
 2. recunoaște și sprijină diferitele forme de voluntariat practicate în statele membre prin intermediul organizațiilor și al rețelelor naționale de asociații care își desfășoară activitatea la nivel local; solicită, în acest context, o abordare multiculturală din partea statelor membre; solicită, de asemenea, Comisiei să întocmească un raport detaliat privind practicile și tradițiile naționale în materie de voluntariat, pentru a contribui la realizarea unei abordări comune la nivel european;
 3. constată că, prin consolidarea suplimentară a unei abordări europene comune a voluntariatului, se vor crea mai multe oportunități pentru mobilitatea și capacitatea de inserție profesională a tinerilor, care vor avea astfel posibilitatea să dobândească competențe valoroase;
 4. salută faptul că, pentru a crea condiții favorabile voluntariatului, unele state membre au adoptat sau și-au revizuit legislația în acest domeniu și recomandă celorlalte state membre să procedeze la fel, în vederea consolidării drepturilor voluntarilor prin intermediul Cartei europene a drepturilor și responsabilităților voluntarilor;

5. încurajează statele membre să continue să creeze un mediu favorabil voluntariatului, în special prin intermediul unui cadru juridic, acolo unde acesta încă nu este disponibil;
6. constată că unele state membre au pus în aplicare manualul Organizației Internaționale a Muncii privind măsurarea activității de voluntariat și încurajează celelalte state membre să procedeze la fel, pentru a putea colecta un set de date comparabile care să ofere o imagine clară a contribuției valoroase pentru societate a acestei activități;
7. solicită adoptarea unui statut european al asociațiilor de voluntariat pentru a se asigura că acestea beneficiază de recunoașterea juridică și instituțională adecvată;
8. subliniază necesitatea promovării voluntariatului, în special în rândul elevilor, al studenților și al altor categorii de tineri, pentru a spori solidaritatea și sprijinul de care se bucură acesta;
9. atrage atenția asupra faptului că numărul mare de pașapoarte europene ale competențelor create online în ultimele luni este o dovadă a succesului acestui „portofoliu electronic”, care prezintă o imagine cuprinzătoare a competențelor, incluzându-le pe cele dobândite în timpul voluntariatului, astfel încât să poată fi recunoscute în mod oficial, atât în scop profesional, cât și educativ;
10. atrage atenția asupra faptului că abilitățile și competențele dobândite în timpul voluntariatului, care pot conta în calitate de experiență non-formală și informală, atât profesională, cât și educațională, reprezintă un avantaj suplimentar în CV-uri și în viața profesională;
11. consideră că documentul propus „Experiența Europass” le-ar permite voluntarilor să descrie și să înregistreze competențele dobândite în timpul activității de voluntariat care nu ar duce în mod automat la o certificare și încurajează Comisia, ținând cont de Recomandarea Consiliului privind validarea învățământului non-formal și informal, să lanseze acest document cât mai curând posibil;
12. observă că abilitățile și competențele menționate anterior sunt importante pentru a-i motiva pe tineri să se implice în activități de voluntariat, pentru a genera capital social și pentru a stimula dezvoltarea societății;
13. sugerează să se acorde atenție problemei egalității de gen în sectorul voluntariatului și, în special, discrepanței pronunțate existente între voluntarii cu funcții de conducere, la nivelul cărora bărbații sunt suprareprezentați;
14. consideră că aceste competențe dobândite de tineri în timpul activităților de voluntariat ar trebui să fie incluse în Pașaportul european al competențelor și în Europass, astfel încât învățarea formală și cea non-formală să fie tratate în același mod;
15. insistă asupra faptului că voluntariatul le oferă tinerilor care abandonează școala un mediu și activități favorabile incluziunii;
16. își reafirmă sprijinul pentru inițiativa Comisiei privind Corpul voluntar european de ajutor umanitar, menit să ajute Uniunea Europeană să reacționeze rapid și în mod coordonat la crizele umanitare și la dezastrele naturale grave prin susținerea formării, a mobilizării și a coordonării voluntarilor pentru operațiunile de ajutor umanitar ale UE;

17. subliniază faptul că voluntariatul, din ce în ce mai răspândit atât în rândul tinerilor, cât și al vârstnicilor, promovează învățarea interculturală, precum și sentimentul de identitate europeană și solidaritatea între generații, și susține îmbătrânirea activă și participarea civică pe tot parcursul vieții;
18. subliniază faptul că voluntariatul le permite atât tinerilor, cât și vârstnicilor să contribuie în societate și să câștige în schimb recunoașterea și aprecierea celorlalți, ceea ce le îmbunătățește calitatea vieții, starea de bine și starea generală a sănătății;
19. subliniază faptul că existența unei game largi de activități de voluntariat, precum și facilitarea accesului la acestea, din punct de vedere al costurilor, al disponibilității informațiilor și al infrastructurii, precum și al asigurării de răspundere civilă și al asigurării de accidente, sunt esențiale pentru promovarea voluntariatului în rândul tuturor grupelor de vârstă;
20. consideră că voluntariatul, ca metodă activă de construire a societății civile, poate contribui la dezvoltarea dialogului intercultural și poate juca un rol major în combaterea prejudecăților și a rasismului;
21. subliniază rolul-cheie al voluntariatului în crearea capitalului uman și social și în promovarea incluziunii sociale; invită Comisia și statele membre să acorde recunoașterea cuvenită contribuției vitale a voluntariatului în domeniul sportului și, în special, al sportului amator, domeniu în care numeroase organizații sportive nu ar putea să funcționeze fără ajutorul voluntarilor;
22. invită Comisia și statele membre să acorde recunoașterea cuvenită contribuției esențiale a voluntariatului în această perioadă de criză economică gravă;
23. subliniază faptul că sunt necesare eforturi susținute pentru a asigura accesul egal al femeilor la activitățile de voluntariat;
24. evidențiază necesitatea asigurării unei continuități între AEV2011 și AEV ulterioare, ca parte a eforturilor de a garanta că voluntariatul este perceput drept un mijloc valoros de a participa activ la societate și, în acest sens, încurajează Comisia să includă voluntariatul printre contribuțiile importante la cetățenia activă în timpul Anului European al Cetățenilor;
25. invită statele membre să asigure sustenabilitatea rezultatelor obținute la nivel național pe parcursul AEV 2011;
26. solicită Comisiei să introducă și să dezvolte o politică de voluntariat și să utilizeze metoda deschisă de coordonare pentru a sprijini dialogul și cooperarea dintre părțile interesate din diferitele state membre;
27. îndeamnă statele membre să ia măsurile necesare pentru instituționalizarea voluntariatului în conformitate cu legislația națională din domeniul muncii;
28. solicită statelor membre și Comisiei să instituie un punct unic de contact, sub forma unui serviciu care să răspundă de politica în materie de voluntariat și de coordonarea din acest domeniu dintre departamentele Comisiei și diferitele instituții;

29. subliniază necesitatea de a crea, în colaborare cu organizațiile, asociațiile și rețelele de voluntari, în special cu cele europene, un portal centralizat al UE care să asigure o platformă paneuropeană de coordonare în acest domeniu și care ar trebui să includă o bază de date a celor mai bune practici de voluntariat și o secțiune privind voluntariatul transfrontalier, cu informații referitoare la programele disponibile, costurile și condițiile de participare, pentru a sprijini schimbul de informații;
30. încurajează statele membre să creeze site-uri web de coordonare și motoare de căutare naționale care să permită accesul facil și bine structurat la oportunitățile de voluntariat pentru persoanele fizice și posibilități de cooperare pentru organizații;
31. încurajează statele membre să asigure în continuare un cadru de sprijin stabil și durabil atât pentru voluntariatul de la nivel național, cât și pentru cel transfrontalier, care să ofere asistență voluntarilor și organizațiilor de voluntari; recomandă statelor membre să mențină organisme naționale de coordonare înființate pentru AEV2011;
32. invită statele membre să pună în aplicare dispozițiile Directivei 2004/114/EC¹ privind condițiile de admisie a resortisanților țărilor terțe pentru studii, schimb de elevi, formare profesională neremunerată sau servicii de voluntariat și să simplifice procedurile de acordare a vizelor sau chiar să le elimine în cazul persoanelor care doresc să se implice în activități de voluntariat, în special în cadrul politicii europene de vecinătate;
33. îndeamnă autoritățile naționale, regionale și locale să asigure o finanțare adecvată, să simplifice procedurile administrative și să ofere stimulente fiscale organizațiilor și rețelelor de voluntari, în special celor mici și cu resurse limitate; solicită, în acest sens, clarificarea noțiunii de subvenții acordate asociațiilor, astfel încât finanțările asociațiilor să nu mai fie confundate cu ajutoarele de stat, care ar putea perturba concurența în sectorul lucrativ;
34. invită Comisia să analizeze posibilitatea de a considera contribuția economică a activității de voluntariat drept cofinanțare pentru proiectele europene;
35. atrage atenția asupra necesității de a încuraja voluntariatul ca parte a strategiilor de responsabilitate socială a întreprinderilor, conform standardului internațional ISO 26000:2010, a cărui aplicare are caracter voluntar și care stabilește orientări privind responsabilitatea socială a întreprinderilor;
36. invită Comisia să se asigure că statele membre introduc obligativitatea asigurării adecvate a voluntarilor, pentru a le proteja acestora sănătatea și siguranța în timpul desfășurării activităților de voluntariat;
37. invită statele membre, care încă nu au făcut acest lucru, să adopte acte legislative privind voluntariatul și să faciliteze activitățile de voluntariat, printr-o educație formală, informală și non-formală, pentru a îmbunătăți competențele voluntarilor și a le permite să își gestioneze cariera profesională după cum cred de cuviință;
38. invită statele membre să faciliteze activitățile de voluntariat, printr-o educație formală, informală și non-formală, pentru a îmbunătăți competențele voluntarilor și a le permite să își gestioneze cariera profesională după cum cred de cuviință, devotamentul lor fiind în

¹ JO L 375, 23.12.2004, p. 12.

primul rând altruist și dezinteresat; încurajează statele membre să introducă cursuri de formare în domeniul voluntariatului ca discipline opționale în instituțiile de învățământ;

39. invită Comisia și statele membre să promoveze în continuare Serviciul european de voluntariat în cadrul universităților și al altor instituții de învățământ superior;
40. consideră că activitatea de voluntariat, ca metodă de învățare informală, contribuie la dezvoltarea unor competențe și calificări profesionale, ceea ce facilitează intrarea sau întoarcerea voluntarilor pe piața muncii;
41. recomandă Comisiei să mențină contactul cu succesorul Alianței pentru AEV 2011, Alianța europeană pentru voluntariat, și cu alte organizații bazate pe voluntariat și să țină cont în mod adecvat de recomandările din Agenda politică pentru voluntariat în Europa (PAVE), ca bază pentru un plan de acțiune în viitor;
42. invită Comisia să mobilizeze resursele necesare pentru înființarea unui Fond european de dezvoltare a voluntariatului, care să asigure crearea unei infrastructuri de sprijin adecvate;
43. insistă asupra necesității facilitării accesului ONG-urilor la finanțările europene, în special în cadrul FSE, la nivel național și european;
44. invită statele membre să pună în aplicare Recomandarea Consiliului privind validarea învățării non-formale și informale și să asigure, înainte de termenul-limită din 2018, aplicarea unor structuri formale pentru validarea cunoștințelor, a aptitudinilor și a competențelor dobândite prin voluntariat și ducând la o calificare recunoscută pe care instituțiile de învățământ, angajatorii și alte entități ar trebui să o ia în considerare;
45. invită Comisia Europeană să recunoască timpul alocat activităților de voluntariat drept cofinanțare în natură eligibilă pentru toate granturile europene și să colaboreze cu organizațiile de voluntariat pentru dezvoltarea unor sisteme de înregistrare și documentare a timpului alocat activităților de voluntariat pe baza numeroaselor instrumente și modele disponibile;
46. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.